

Justitiedepartementet
Enheten för migrationsrätt

Stockholm 2018-02-16

Remissvar på utkast till lagrådsremiss- Ny möjlighet till uppehållstillstånd

UNICEF Sverige tillstyrker förslaget om Ny möjlighet till uppehållstillstånd. Vi ser förslaget som ett led i ett erkännande från regeringen att asylprocessen inte har fungerat på ett rättssäkert sätt och att kompensation till de berörda är nödvändig. Förslaget kan således tolkas som ett sätt att ge upprättelse till några utav de barn och unga som påverkats oproportionerligt hårt av den tillfälliga lagen och svängningarna i svensk migrationspolitik.

Vi ser det dock som problematiskt att dagens asyllagstiftning byggs på med fler kortsiktiga, tillfälliga lösningar som bidrar till en osäker och oförutsägbar asylprocess för den enskilde individen. Vi rekommenderar således att regeringen ser över gällande lagstiftning och förordningar på asylområdet och vidtar åtgärder för att få ner de långa handläggningstiderna och främjar en förutsägbar rättssäker asylprocess. *Rent principiellt anser UNICEF Sverige att regeringen bör driva fram en permanent human asylrättslagstiftning snarare än stifta fler tillfälliga lagar.*

Vi ser positivt på att lagförslaget utökar möjligheten till uppehållstillstånd till att gälla även yrkesutbildningar. Detta öppnar upp för möjligheten för fler sökanden att få uppehållstillstånd utan nödvändigt krav på behörighet till ett nationellt program.

Så som lagförslaget i övrigt är formulerat idag ser vi en del farhågor som vi härmed vill påtala:

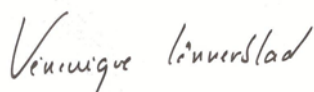
Utifrån likabehandlingsprincipen ser vi det som problematiskt att förslaget inte kommer att omfatta alla de som var barn vid ansökningstillfället och som nekats uppehållstillstånd på grund av lång väntetid. De föreslagna tidsfrister och datumgränser gör till exempel att en del grupper barn och unga fortfarande kommer att uteslutas. Att tidpunkt snarare än skyddsbehov blir avgörande är inte förenligt med en rättssäker asylprocess.

Ett annat exempel är asylsökande som bedömts som uppenbart över 18 år trots att de själva uppger att de är barn. De ges således inte rätt att genomgå en medicinsk åldersbedömning, och på grund av tvivelaktig ålder fattas beslut på oklara grunder och inte utifrån principen om tvivelmålets fördel ("*benefit of the doubt*").

Att en utav förutsättningarna för uppehållstillstånd i förslaget innebär att sökanden har fått *eller annars skulle få* ett utvisningsbeslut är ytterligare en formulering som kan leda till skönsmässiga bedömningar. Att i förväg förutse att sökande kommer att få ett utvisningsbeslut innebär en påtaglig risk att den individuella prövningen urholkas. Asylrätten och den individuella prövningen ska alltid vara utgångspunkt, samt långsiktiga hållbara lösningar för de barn och unga som söker skydd och en fristad.

Slutligen anser vi att förslagen som presenteras är komplexa och svårbegripliga. Vi föreslår att bestämmelserna ses över kring hur de kan förenklas för en mer effektiv och rättssäker tillämpning. Detta för att underlätta för myndigheterna att tillämpa och för de sökande att begripa. Detta är särskilt angeläget med anledning av att de sökande inte ges rätt till juridiskt ombud att bistå i förfarandet samt att tidsfristen för ansökan är mycket begränsad.

UNICEF Sverige

Véronique Lönnerblad
Generalsekreterare

Underlaget är framtaget av Karin Ödquist Drackner, barnrättsjurist UNICEF Sverige. För kontakt och eventuella frågor: karin.odquist@unicef.se